

MUSSOLINI ZAVRAČA ANGL.-FRANCOSKE PREDLOGE

KER SE JE PARIŠKA KONFERENCA IZJALOVILA, BO MORALA REČI ZADNJO BESEDO LIGA NARODOV

Polastiti se hoče nižjih krajev, nad visokimi zahteva protektorat. — Pogajanja so zastala. — Mussolini ni odgovoril na angleško-francoski predlog. — Delegati nestrpno čakajo na odgovor. — Abesinija pošilja vojaštvo na mejo.

PARIZ, Francija, 18. avgusta. — Italijanska delegacija je povzročila veliko senzacijo, ko je naznanila, da Mussolini nima namena odgovoriti na zadnji predlog, ki sta ga stavili Anglija in Francija za mirno poravnavo spoda z Abesinijo.

Baron Aloisi je konferenci sporočil to obvestilo kmalu nato, ko je Mussolini z aeroplanom odpotoval iz Rima, da pozdravi vojake, ki so odhajali v Vzhodno Afriko. Rekel je, da od Mussolinija ni prejel še nikakega odgovora in da ga tudi ne pričakuje. Vsled tega angleški in francoski delegati ne vedo, kaj bi počeli.

Stotnik Eden je prepričan, da hoče Mussolini samo pridobiti na času in je vsled tega sklenil, da bo čakal na Mussolinijev odgovor samo dva ali tri dni, nato pa bo zapustil konferenco.

Angleški in francoski delegati so bili zelo razočarani, ko so izvedeli, da je Mussolini odpotoval "neznano kam", in da se ne bo vrnil v Rim prej, kot čez 24 ur.

Pozneje je prišlo iz Rima poročilo, da je Mussolini odpotoval v Isermi blizu Napolja v vojaški tabori, kjer namerava s svojim govorom navdušiti vojake pred odhodom v Afriko.

Ako se sedanja konferenca razbije, bo angleška delegacija takoj pričela pripravljati svojo poročilo o konferenci za sejo Liginega sveta ter bo zahtevala, da Liga narodov kaznuje Italijo, ako bo Mussolini še nadaljeval vojne priprave proti Abesiniji.

Italija, kot je naznanil baron Aloisi, zahteva celo Abesinijo; polastitev nižin in protektorat nad višinami. To pa pomeni konec abesinske neodvisnosti in ponižanje za abesinskega kralja, ki bo postal podložen italijanskemu kralju, narod pa bo vaval Italijanov, ki bodo prišli v deželo.

Vse to pa more Italija doseči samo z vojno in bo s tem zavrгла štiri pogodbe in se bo oprijela starega gesla; da močnejši vlada slabejšemu.

Vprašanje je samo, kaj bodo naredili ostali narodi sveta, Liga narodov ter Francija, ako bo Italija vztrajala na svojem stališču.

"Spes ultima Deus" (zadnje upanje je Bog), je rekel baron Aloisi na vprašanje časniških poročevalcev, ako je še kaka možnost, da bi bil spor mirno poravnan.

ADDIS ABABA, Abesinija, 18. avgusta. — Vojaštvo neprestano odhaja proti meji, ko prihajajo poročila iz Pariza, da konferenca nima nikakega uspeha in ne bo mogla odvrniti vojne.

Sin governorja province Gondar Dedjazmač Abarrah je odšel z ojačenjem za severno armado, ki šteje 425,000 vojakov.

Cesar Haile Selassie je imel novo vojno posvečevanje s poveljarji plemen v veliki dvorani cesarske palače.

PARIZ, Francija, 18. avgusta. — Na konferenci se je baron Aloisi v petek opravičil glede zamude Mussolinijevega odgovora na zadnji predlog Anglije in Francije ter rekel, da je težko priti z Mussolinijem v zvezo, ker je zelo zaposlen in razburjen. Rekel je, da sta dva Mussolinijeva sinova v zrakoplovnem koku in da bo njegov zet v kratkem odpotoval na fronto.

Kongres se bo ta teden odgodil

MORNARIŠKA KONFERENCA

London predlaga konferenco petih velesil v oktobru v Londonu. — Združene države so pripravljene sprejeti povabilo.

London, Anglija, 18. avgusta. — Angleška vlada je poslala Združenim državam, Japoniji, Franciji in Italiji, katere države so podpisale washingtonsko mornariško pogodbo, predlog za drugo konferenco glede omejitve mornarice v oktobru v Londonu.

Po mnenju angleške vlade ni mogoče razposlati uradnega povabila prej, dokler niso države med seboj izrazile svojega mnenja, da so dožene, da bi imela konferenca kak uspeh. Zato je angleška vlada predlagala, da se prično pripravljati posvetovanja med Francijo, Italijo in Rusijo. Nadaljnja posvetovanja z Nemčijo niso potrebna, ker je bil v juniju dosežen angleško-nemški sporazum.

Washingtonska in londonska mornariška pogodba poteceta ob koncu leta 1936. Zato želi Anglija, da se mornariške sile brez odlašanja sestanejo pri konferenčni mizi.

Washington, D. C., 18. avgusta. — Medtem ko je bilo znano po izjavah v angleški poslanski zbornici, da Anglija upa, da bo mornariška konferenca v oktobru v Londonu, do sedaj državni departament o tem še ni prejel nikakega obvestila.

Ameriška vlada pa je pripravljena odzvati se takemu povabilu, kadarkoli Anglija imenuje kraj in čas konference. Zaradi časa, ki je potreben, da je imenovana japonska delegacija, da dobi svoja navodila in dospe v London, so vladni krogi mnenja, da je angleško povabilo japonski vladi že na potu.

Ker se Anglija briga za mornariške probleme tako malih kot velikih evropskih držav, zato ji Amerika prepušča, da prevzame v tem vodstvo ter določi kraj in čas konference.

PASTOR KRITIZIRA PREDSEDNIKA

Syracuse, N. Y., 18. avgusta. — Danes je tukaj pridigoval pastor dr. Norman V. Peale iz New Yorka. Nad predsednikom Rooseveltom se je zgražal, ker se podaja ob nedeljah ribe loviti namesto da bi šel v cerkev.

Vsi predsedniki — je rekel — so vršili svoje verske dolžnosti z izjemo Hardinga in Roosevelta.

"Na kakšno fronto?" ga je prekinil Laval. — "Kaj? Vi imate že fronto? Ako v resnici pripravljate vojno, zakaj ste prišli tu-sem, da se pogajate?"

Baron Aloisi je bil v veliki zadregi ter rekel, da je besedo "fronta" rabil v napačnem smislu.

SKRIVNOSTNA SILA NA SEVERU

Na gotovem mestu severnega tečaja neznana sila obrne ladje. — Ekspedicija hoče razvozlati to skrivnost.

Moskva, Rusija, 18. avgusta. — Ruska vlada je proti severnemu tečaju poslala ladjo Sadko, da preišče in dožene, kaj je ona skrivnostna sila, ki na gotovem kraju blizu severnega tečaja obrne vsako ladjo v drugo smer.

Na tem kraju se nahaja legendarna zemlja Gillis in kot poroča Sadko ekspedicija, je to zemljo že videla.

Pokrajina skrivnostne sile se nahaja severno od 81. vzporednika, severovzhodno od North-eastlandije, ki je drugi največji otok skupine Spitzbergov. Sovjetski znanstveniki poročajo, da so bile vse ladje, ki so se približale temu kraju, naenkrat obrnjene v drugo smer.

Sir Hubert Wilkins, ki se je s podmorskim čolnom napolnil proti severnemu tečaju, pravi v svojem poročilu, da je bil njegov submarin nenadoma obrnjen proti zapadu, ko se je blizu temu kraju leta 1931. In četudi je plul proti severovzhodu, se je vrnil na Spitzberge od zapada.

Sovjetski ledolomec Krasin, ki je došel do 81. vzporednika, je bil obrnjen proti jugu. Slično je poročal parnik Knipovič.

Voditelj Sadko ekspedicije Jurij Ušakov je po radio poročal naslednje:

— Prekoračili smo južno mejo prostega morja in smo se približali robu ledu. Ohlajala nas je gosta megla in je bilo tako slabo videti, da nismo mogli poslati aeroplanov na opazovanje. Toda za nekaj minut se je megla dvignila in na obzorju smo videli nekaj, kar je zemlji podobno. Sedaj bomo ostali tukaj, da doženemo, ako je to zemlja.

POMANJKANJE PRAŠICEV

Chicago, Ill., 18. avgusta. — Prazni svinjski hlevi na chicagškem tržišču so nem dokaz pomanjkanja prašičev. Veletrgovci so zaprli polovico svojih hlevov. Delo skoro popolnoma počiva.

Cene svinjskega mesa naglo rastejo in so že dosegle višino 1. 1929.

To pomanjkanje je v velikem nasprotju s lanskim letom, ko je vsled velike suše na osrednjem zapadu prihajalo nebroj prašičev na trg, ker farmarji za nje niso imeli krme.

IZMENJAVA UJETNIKOV

Paragvaj hoče izmenjati ujetnike moža za moža. — Bolivija zahteva vse. — Paragvaj ima 25,000 ujetnikov, Bolivija samo 2,500.

Buenos Aires, Argentinijska, 18. avgusta. — Velika zapreka je nastala na mirovni konferenci glede izmenjavanja vojnih ujetnikov. Paragvaj vstraja pri tem, da izmenja moža za moža, Bolivija pa zahteva, da se takoj izpustijo vsi ujetniki iz razloga, ker je vojna končana.

V Boliviji je samo 2500 paragvajskih ujetnikov, kot je sporočila bolivijska delegacija na konferenci. Toda v Paragvaju je 25.000 bolivijskih ujetnikov. Bolivija utemeljuje svojo zahtevo s tem, da trdi, da bi bili izpušeni vsi paragvajski ujetniki, medtem ko bi bil izpuščen samo del ujetih Bolivijcev.

Bolivija zastopa stališče, da naj bodo izpušeni vsi vojni ujetniki, kakorhitro je vojna končana. Paragvajci pa zopet zahtevajo, da so izpušeni, kadar je podpisana mirovna pogodba.

O teh nasprotnih stališčih je že razpravljala posebna komisija, katere predsednik je ameriški poslanik Hugh S. Gibson.

Paragvajska delegacija navaja iskušnjo svoje dežele po paragvajski vojni z Argentinijsko, Brazilijo in Urugvajem. Tedaj Argentina ni izpustila paragvajskih vojnih ujetnikov, dokler ni šest let po končanih sovražnostih bila podpisana mirovna pogodba, Brazilija ni izpustila ujetnikov dve leti po končanih sovražnostih.

Paragvajska delegacija pravi, da bo Paragvaj držal bolivijske ujetnike kot jamščino, da bo podpisana konečna mirovna pogodba.

Četudi delegati zagotavljajo, da ta spor ne bo razbil mirovne konference, vendar priznavajo, da je vsled tega odstranjeno prijateljsko ozračje, v katerem se je konferenca pričela.

Konferenčni krogi tudi zaničujejo, da bi bil ta spor vzrok, da se še dva tedna ni vršila plenarna seja. Pravijo, da plenarna seja ne bo prej sklicana, dokler ne razpravljata o pogojih mirovne pogodbe oba predsednika osebno: Eusebio Ayala in Jose Luis Tejada Sorzano.

Konferenca do sedaj še ni rešila nobenega problema, dasi se demobilizacija obeh armad naglo nadaljuje.

ITALIJA JE KUPILA HOLANDSKI PARNIK

Amsterdam, Holandska, 16. avgusta. — Italijanska vlada je danes kupila od Royal Dutch Lloydja parnik "Gelria", ki ima 13.800 ton. Parnik ji bo služil kot bolniška ladja.

DOSTI VAŽNIH PREDLOG BO OSTALO NEREŠENIH

WASHINGTON, D. C., 18. avgusta. — Predsednik Roosevelt in demokratski voditelji v kongresu so se sestali nocoj v Beli hiši ter sestavili načrt za odgodenje kongresa. — Kongres bo najbrž že v petek odgoden.

PROSTOZIDARJE PREGANJAJO

Po vladnem odloku so bile razpuščene prosto-zidarske lože. — Protestantovski sinod razpuščen.

Berlin, Nemčija, 18. avgusta. — Nazijska vlada je izdala nove odloke proti prosto-zidarjem, proti konfesijskemu cerkvenemu sinodu (protestantska opozicija) in proti Židom.

Kulturni minister Hans Hinkel je skupno s propagandnim ministrom dr. Pavlom Goebbelsom naznanil stroge predpise za reorganizacijo židovskih kulturnih skupin v skupno "zvezo židovskih kulturnih društev."

Židovski umetniki se morajo kazati samo pred takimi skupinami in posamezne organizacije se morajo pridružiti tej zvezi do 15. septembra. Pozneje bo zveza pod Hinkelovim nadzorom.

Cerkveni sinod se je vedno boril proti nazijskemu programu za ujedinjenje vseh protestantskih sekt v skupno protestantsko cerkev, kateri načeljuje državni škof Mueller.

Vsled odloka notranjega ministra Wilhelma Fricka je prosto-zidarstvo postalo mrtvo v nazijski državi. Ukazal je razpustitev vseh prosto-zidarskih lož, katere dolži "tajnega delovanja." Obenem je tudi naznanil, da je vlada zaplenila premoženje vseh lož.

Julius Streicher je svojim pristašem naročil, da aretirajo vsakega Žida, ki bi ga v javnosti videli s kakim nemškim dekletom.

Streicher v svojem listu "Der Stürmer" pozivlja Nemce, da mu naznanijo imena vseh deklet, ki delajo za Žide, da objavi njihova imena in naslove v svojem listu. Ravno tako naroča, da mu naznanijo ime vsakega Žida, ki se namerava poročiti s kakim nemškim dekletom.

ROOSEVELT V HYDE PARKU

Hyd Park, N. Y., 16. avgusta. — Danes je došel sem predsednik Roosevelt ter bo preživel tri dni v krogu svoje družine. Jutri bo v njegovem domu veliko rodbinsko slavlje. Sin Franklin bo namreč star 21 let.

Zadnja predloga, ki mora biti še pred odgodenjem sprejeta, je Guffey-Sneyderjeva predloga, čije svrha je ustanoviti nekakšno NRA za industrijo mehkega premoga.

V poslanski zbornici bo že jutri sprejeta s pičlo večino, malo težje bo pa šlo v senatu. Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da se bo močna skupina senatorjev odločno borila proti predlogi. To zi utegnulo odgodenje znatno zavleči.

Dosti važnih predlog, ki jih je imela administracija na "nujni" listi, bo moralo počakati.

To je predvsem predloga glede bančne reforme ter Frazier-Lemke farmska predloga.

Nadalje ne bo prišla na vrsto predloga senatorja Copelanda, ki zahteva temeljito revizijo postav glede čiste hrane in zdravil.

Sedanje kongresno zasedanje je izredno dolgo trajalo, zato so bili pa tudi doseženi lepi uspehi.

Glavni uspeh administracije je bilo vzakonjenje predloge za socialno zaščito.

SADNO DREVJE PO ULICAH

Moskva, Rusija, 18. avgusta. — Po ulicah Moskve bodo mesto navadnih dreves, ki so služila samo za senco, zasadili sadna drevesa. Državnim kmetijam je bilo naročeno, da vzgoje 140.000 sadnih dreves, ki jih bodo po ulicah Moskve pričeli saditi leta 1938.

KAKO KAZNUJEJO GRAFT V RUSIJI

Kijev, Sovjetska unija, 18. avgusta. — Danes so bili obsodjeni na smrt in ustreljeni štirje komunistični vladni uradniki, ker so sprejemali podkupnino, ko so kupovali konje za vlado.

ALKOHOL SE MU JE VNEL

Atlantic City, N. J., 16. avgusta. — V neki tukajšnji turški kopeli se je dal masirati 64letni Louis Rossman z alkoholom. Ko je ležal na mizi, je prišel mimo neki služabnik, prižgal cigareto ter vrgel vstran gorečo žveplenko, ki je slučajno padla Rossmanu na hrbet. Alkohol na Rossmanovem hrbtu je začel goreti z višnjem plamenom. Hudo ožganega moža so morali odvesti v bolnišnico.

Advertise in
"Glas Naroda"

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
606 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za eno leto	\$7.00
En tretje leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Dopolni brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se plačuje po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3874

PRED ODLOČITVIJO

Abesinski cesar lahko reče z vso pravico: — Mi divjaki smo pa vseeno boljši ljudje.

Mussolini nenehoma izjavlja potom svojega časopisja, da hoče osrečiti Abesince s civilizacijo. Abesinijo želi osvoboditi suženjstva, pri tem se pa prav dobro zaveda, da je zaslužil italijanski narod.

Za vojne svrhe je potrošil že milijone in milijone dolarjev ter odločno zavrača vse predloge posameznih držav za mirno uravnavo spora.

V to zmedo je padla kot svetel žarek izjava abesinskega cesarja Haile Selassija, da je Abesinija pripravljena Mussoliniju v marsičem ugoditi, samo da bo ohranjen mir.

Cesar je rekel nekemu časniškemu poročevalcu, da je pripravljen odstopiti Italijanom kos Ogadena v severnem delu Abesinije, ako dobi dežela dostop do morja in če ji s primernim posojilom pomagajo dvigniti gospodarstvo.

Pri tem se sklicuje Haile Selassija na ponudbo, ki jo je stavil angleški posredovalec Anthony Eden.

V Italiji smatrajo to ponudbo za znamenje bojazni, kar pa ni res.

Abesinski cesar dobro ve, da bi ne bila dežela prav nič na klobičku, tudi če premaga Italijane.

Abesinija ne potrebuje ozemlja in tudi ne bogastev, pač pa potrebuje sredstvo, da izkoplje bogastva, ki so skrita v njeni zemlji.

Abesinski cesar mirno čaka nadaljnjih razvojov ter se še vedno zanaša na intervencijo veselil.

Mussolini noče ničesar slišati o predlogu abesinskega cesarja.

Pravi, da Abesinci le zato nudijo koncesije, ker se boje italijanskih bombnih letal, katerim se baje ne more protiviti nobena sila na svetu.

Francoski krogi smatrajo vojno za neizogibno, da si pripisujejo precejšnjo važnost posvetovanjem, ki se vrše v Parizu med zastopniki Francije, Anglije in Italije.

Kot se čuje, namerava Francija poslati na abesinsko mejo divizijo Senegalecev, ki bodo zastražili francosko-abesinsko železniško progo.

Tudi to je eno izmed znamenj, da se bodo Italijani in Abesinci udarili, kakor hitro mine deževna doba.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.30	Din. 300	\$24.40	Lir 300
\$11.75	Din. 500	\$38.20	Lir 500
\$22.50	Din. 1000	\$76.40	Lir 1000
\$47.00	Din. 2000	\$152.80	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVREŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo veljati smekov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se bolje pogoj.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Na izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.50
\$15.—	\$15.75
\$20.—	\$21.00
\$25.—	\$26.25
\$30.—	\$31.50
\$35.—	\$36.75
\$40.—	\$42.00
\$45.—	\$47.25
\$50.—	\$52.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbine \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

606 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Claridge, Pa.

Precej dolgo časa je minulo, odkar sem vam poslal zadnji dopis. Kaj posebnega vam nimam poročati, pač pa le bolj slabe in žalostne vesti. Od 21. maja do 1. avgusta smo izgubili štiri naše Slovence, tri moške in eno žensko.

Prvi je bil Vincenc Sesler, ki je umrl za paralizo. Prvikrat ga je zadela pred 12 leti. Ko ga drugič, je umrl.

Matija Rogina je bil bolan kakih 15 let. On je veliko pretrpel v svoji bolezni. Umrl je 4. junija 1935.

Pred dobrimi štirimi tedni je umrla Mrs. John Sukla. Zena je dobila paralizo pred štirimi leti in ni mogla skoro nič govoriti. Ko jo je dobila drugič, je morala umreti.

Zadnji je bil Mike Pušnik. Zadel ga je avtomobil in je bil v nezvesti od ponedeljka do četrta, 1. avgusta. Nič se ni zavedel do svoje smrti. Zapuščil je žalujočo ženo in tri hčere, ki so že vse odrasle. Avtomobilist, kateri ga je podrl na tla, pa ni ustavil, pač pa kar naprej vozil. Ko je drugi avtomobilist ustavil, je poklical iz bližnjih hiš ljudi, da so ga pobrali in nesli domov. Bil je hudo pobit na glavi in vratu, da ni mogel nič jesti ali piti in je rečeval moral iti v jezen in lačen s tega sveta.

Vidite, dragi rojaki, tako zapuščajajo naše vrste in se selijo v večnost. Naj v miru počivajo.

Kar se dela tiče tu okoli, je bolj slabo. Zadnji teden niso delali nič, in sedaj ko to pišem tudi še ne delajo. Mnogi družinski očeti ne vedo, kaj bo in kaj nam bo prinesla prihodnja zima, ki ni prav daleč proč.

Vročina silno pritiska. Julija in avgusta največkrat kaže toplomer v senci do 96 stopinj, na soncu pa čez sto do sto petnajst. Dežja pa tudi dosti, da se ne morejo farmerji pritoževati, da ga je premalo.

Do sedaj kaže vse dobro, samo sadja ne bo nič, ker je bila slana spomladi in je vse cvetje posušila. Ker so se mi izčrpale vse novice, moram prenehati pisati. Pozdravljam vse Slovence po širni Ameriki!

Anton Yerina.

Milwaukee, Wis.

Priloženo pošiljam šest dolarjev za naročnino. Silno dolgočas bi mi bilo, če bi ne imela Glasa Naroda, ki mi prinaša krasne romane in dosti novic iz stare domovine, ki jo še vedno ljubim. Nikdar ne bom pozabila moje lepe Štajerske.

Dne 12. septembra bo minilo trideset let, odkar sem jo zapustila. Bilo je lepega nedeljskega večera, ko sem se odpravila v spremstvu svojega strica in

sestrične Mine. Fantje so prepevali in vriskali, meni je pa krvavelo srce. Moja mlajša sestra mi je na vse kriplice branila odpotovati, češ, da se nikdar več ne bova videli. Njene besede so se uresničile. Zdaj že dolgo let počiva v črni zemlji. Tudi moja prijateljica spi večno spaje in stric in sestrična. Srečni so, ker počivajo v domači zemlji.

Z Bogom, moji dragi! Pozdravljena domovina!

Antonija Hudales.

Hood River, Ore.

Dne 15. julija smo imeli tako hudo vročino, da nam je dosti jabolk opalilo. Toplomer je kazal 105 stopinj. Štiri dni je dr-

Iz Slovenije.

Novi groovi.

V Kamniku je umrl Janko Grašek, ugledni trgovec in posestnik, star 72 let.

V Trzinu je umrla trgovka, gostilničarka in posestnica Ana Dobrinova.

V Mengšu je umrl graščak Anton Stare. Vzorni gospodar je dosegel častljivo starost 92 let.

Strašne muke v žrelu parnega mlatilnega stroja.

Dvanajst let stari posestnikov sin Franc Horvat iz Renkovec, po nesrečnem naključju je padel v žrelo mlatilnega stroja, kjer mu je desno nogo čisto zdrobilo. Z nevarnimi poškodbami so ga prepeljali v bolnišnico.

Vseh 174.000 Din najdenih.

Sto štirinajstdeset tisoč dinarjev, ob katerih je prišel ob priliki vloma v Očeslavcih trgovec Herman Josip, je sedaj najdenih. Kakor smo že poročali, je Žnidarič pokazal mesto, kjer je bilo skritih 100.000 dinarjev, ostala dva vlomilca Milinarič in Grah pa sta sedaj izdala mesto, kjer je bilo skritih še ostalih 74.000 dinarjev, tako da je s tem prišel trgovec Herman do vsega svojega denarja.

Strelna med neurjem.

Te dni je po vsem Gorenjskem razsajalo hudo neurje. Močno je treskalo in je strela v več krajih povzročila mnogo škoda na stavbah in na drevju. V vasi Čušnjici, ki je pol ure od Podnarta, je strela ubila posestnika Potočnikov (po domače pri Alešu) vola in konja. Ko so bili vsi domači v hiši in opazovali naliv, se je nenkrat pred vrati hleva zasvetilo. Temu ni nihče pripisoval važnosti. Ko

Izlet v Jugoslavijo

se vrši dne 4. septembra na razkošnem Cunardovem parniku "Berengaria". Izletnike bo spremljal izvedeni spremljevalec Carl Gentile. Kdor se hoče udeležiti tega izleta, naj se pravočasno javi, da mu zadržimo prostor.

POTNIŠKI ODDELEK

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

žalo. Hruške in drugo sadje ni prizadeto. Naše sadje je na glasu kot najboljšje.

Priloženo dobite šest dolarjev za naročnino.

Pozdrav!

Anton Hanigsmann.

vo in desno četa napadalnih oddelkov, središče je bila poročna miza, ki sta jo krasili dve zvezani človeški runi in sončno kolo iz rumenih cvetk na modrem dnu. Levo in desno od mize so stali možje s plamenicami v roki, za mizo pa posoda z ognjem in govornikov pult. Svečanost je otvorila poročna koračina iz "Lohengrina," govornik je začel govor, ki se je nanašal na noko ljubezensko zgodbo iz "Edele," govorniki zbori so bili za okvir temu govoru. Potem ženinu in nevesti v srebrnih skledah dali kruha (simbol ključne zemeljske sile) in soli (simbol čistosti), na kar sta prejela še prstana. S tem je bila ceremonija končana.

STRAŠNI ZLOČIN

Kmetje iz Vujakovaškega Klostra pri Križevcih so našli na kolovozu voz s konjem, ki je imel iztaknjene oči. Na vozu niso našli ničesar, kar bi moglo dati kake podatke o lastniku in o zločinu, ki se je očitno dogodil pred nekaj dnevi. Preiskali so gozd ob kolovozu ter našli napol zakopano truplo nekega neznanca. V Križevcih je bil pred nekaj dnevi velik sejem, ki so ga obiskali tudi mnogi kmetje iz širše okolice. Enega od njih so gotovo izropali in umorili neznani razbojnik, ki so potem oslepili njegovega konja, da ne bi našel domov in tako pripomogel do naglega razkritja zločina. O strašni najdbi v gozdu so kmetje takoj obvestili orožnike, ki so uvedli preiskavo.

ODKRIL JE ZLAT RUDNIK V SVOJO ŠKODO.

V bližini Beaver Lodgea ob jezeru Atabaski v Kanadi so začeli izkopati velik zlat rudnik, ki bo dajal tudi baker in radij. Družba, ki vodi to delo, bo imela ogromne dobičke, mož, ki je to bogastvo odkril, pa samo škodo. Stari švedski lovec Gustav Nyman je odkril pred letom dni v tem kraju kremenčeve sklade, ki vsebujejo mnogo zlata, a mož je bil geološko premalo podkovan, da bi to za gotovo vedel. Vzel je le nekoliko primerkov, ki jih je brez posebnega zanimanja shrani doma. Nekega dne je prišel k njemu neki iskalec zlata. Temu je povedal o svoji najdbi in mu pokazal primerke. Iskalec mu je takoj potrdil, da je v kremenčevem res zlato, a namestu da bi si Nyman takoj prisrkel dovoljenje za pridobivanje drage rude v revirju, ki ga je odkril, je še toliko časa cinal, da so nekega dne priletela letala k jezeru Atabaski, v njih pa so bili inženjerji, najpotrebnejši stroji in rudarji. Nyman se je lahko obrisal za bogastvo.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Peter Zgaga

O DOLGOVIH IN KREDITU

O dolgovih bi lahko napisal cele knjige, o kreditu pa ne vem dosti povedati. Toda stvar je taka, da mora imeti oziroma je imel kredit tisti, ki ima dolgo. Meni je bila usoda radodarna in me je zasula z najdišči skorod vratu.

V splošnem je z dolgovi velik križ. Ne toliko za tiste, ki jih težje ali lažje prenašajo na plečih; križ je za tiste, ki so jim jim naložili.

Marsikateri trgovec mi je že priznal svojo največjo težavo: — Prav nič bi se ne pritoževal in bi se že nekako rinil skozi depresijo, če bi se ljudje spominjali dobrote, ki sem jim jo v svojo največjo škodo storil.

V gornjem delu države poznam bivšega trgovca. S svojim kompanjomom je imel grocerijo in mesarijo. V hudih časih je ljudem toliko pomagal, da so mu dolžni nad sedem tisoč dolarjev. Potem pa ni mogel več.

Med njimi je nekaj poštenjakov, — mi je pravil, — ki bodo vrnil, ko bodo imeli. Itak, da bom dobil tisoč dolarjev nazaj, toda ne vem kdaj. Nazadnje mi pa mora biti vseeno, če ne dobim niti centa. Dobra šola je bila zame. Vsaka šola nekaj stane.

S kreditom je težavna stvar. Ko kreditiraš prvi doček, ti je dolžnik hvaležen. Ko ti je pa enkrat petnajst ali dvajset dolarjev dolžan, postane objesten.

Daj mi, — pravi, in v obeh se mu čudno zablika:

Poznam tisti bisk, ki pomeni enostavno: — Če ne daš, ti pa tistega, kar sem ti dolžan, ne bom nikdar vrnil.

V začetku je dolžnik upnikova žrtev, pozneje ima pa dolžnik upnika v kreppljih. Če mu je dolžan že petdeset dolarjev, zahteva enopetdeset dolarjev za neizgovorjeno grožnjo: Če mi ne daš dolarja, se za tistih petdeset kar lepo pod nosom obriši.

Tako je torej. Poznal sem pa v hudih časih prohibicije poštnega madžarskega žida, ki je imel povsem drugačno metodo.

Ko je osemnajsti amendment zaprl salone, je tudi Žid Weiss na devetdeseti cesti v Uptownu izpraznil in zaklenil svojo botežo in nalepil na vrata znamenje "For Rent".

Spreddaj je bilo prazno, začenj je pa imel majhen prostor, v katerem je prodal sleherni dan od pet do deset galon spiritovega žganja — po petinčvajset centov drink. Galona žganja ga je veljala tri dolarje. Iz galone je natočil šestdeset drinkov. Po tem lahko izračunate, koliko je zaslužil. Vsako jutro in vsako noč je imel kar črno ožjemalcev. In čudo božje, nihče mu ni bil dolžan solda.

Če ga je neznane prosil za drink, mu sploh ni odgovoril. Znanec, ki je bil že vsaj trikrat pri njemu, je pa rekel v takem slučaju: — Kar pij, prijatelj. Če ti nista dva dovolj, jih izpij deset. Dolžan mi pa ne boš niti centa. Zastonj ti dam, kolikor si potreben. Kar pij!

Te besede so vsakega takto panale, da jih ni nihče izpil več kakor dva ali tri. Nekoliko osramočen je odšel in se je vrnil, kakor hitro je imel dolar v žepu. Najprej je plačal dolg (ki pravzaprav ni bil dolg) ostanek pa zapil.

Če bi krmar vsak posojeni drink zapisal, bi imel že prvo leto prazno botežo. Tako mu je pa šla pšenica v klasje, in je bogato žel dolgih šestnajst let — samo zato, ker ni dal nikomur ničesar na upanje, pač pa zastonj.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

New York City.

ONE, KI NAMERAVAJO POTOVATI TO

POLETJE V DOMOVINO, OPOZARJAMO,

● da nam že vsaj par tednov prej naznani, da jim lahko zajamčimo na parnikih dobre prostore. To poletje je naval potnikov v Evropo naravnost ogromen. Na nekaterih parnikih so prostori že za par voženj vnaprej oddani. Če hočete imeti dobro kabino, pišite torej pravočasno. —

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VINKO BELIČIČ:

CIGANI

Pol ure od mesteca proti jugu je ob cesti kraj Kanižarica, ki je znana po premogokopu in po petih ciganskih kočah. Te bajte so črne, Bog ve, koliko časa že tam stojijo. Ciganske pa se ne imenujejo morda zaradi tega, ker bi v njih bivali cigani, ampak menda zato, ker imajo tam okrog ti ljudje svoje umazane šotore. Cigan ljubi prosto naravo. Če te ne bo doma, ti bo kaj ukradel. V splošnem pa so cigani bojevi. Preživljajo se z beračenjem in z majhnimi tatvinami, posebno poljskimi. Sicer pa dobroj kamenje ob cestah in ga razvažajo s suhim konjički. Kamenje znajo tolči kakor nihče. Po cele dneve sedijo ob cestah, vsi so zaprašeni, neprenehoma klepljejo in kamen se pod rokami drobi, da se moraš čuditi.

Župniki okoliških far imajo s temi ljudmi mnogo sitnosti. Neustaljen rod prispeva vsako leto visok odstotek nezakonjskih otrok. Število takih ljudi je pa tem manj častno, čim večje je. Zato nikakor ni čudno, da med cigani in župniki ni pravega soglasja, kar se prav mnogokrat pokaže.

Dan pred Sv. Tremi kralji je župnik Ivan Vukšinić urejal krstno knjigo za minulo leto. Bil je srednjih let, visoke postave in ponosne hoje. Mračno je gledal predse v številke. Torej: še dva otroka, pa bi bilo trinajst odstotkov nezakonjskih, za dva odstotka več kot lani.

Na veži se je zaslislalo šepetanje in polglasno otroško vkanje, nato je čez nekaj časa nekdo plaho potrkal na vrata. Župnik je sam stopil odpret in presenečeno vzkliknil:

"O, cigani, zopet cigani!"

Dve ciganki, vsaka z dedetom v naročju, in mlajša kmetica so lepo pozdravile in vstopile.

"Kaj pa bo?" je vprašal župnik, čeprav je že vnaprej vedel, kaj je.

"Krst, krst, lepo prosim, gospod," je hitela starejša ciganka in se v zadregi smehljala. Potem jim je pokazal stola, naj se sedijo. Tudi sam je sedel za mizo, vzel knjigo in peresnik, ga pomočil, pogledal po ženskah in rekel:

"No, torej začnimo! Kar odkraka: — kako bo otroku ime?"

Štefanček naj bi bil, lepo prosim, gospod," je naglo odgovorila ciganka.

"Je zakonski ali nezakonski?"

"Nezakonski, lepo prosim."

"Da, tak kot vsi cigani. — Kdaj se je pa rodil?"

"Dva dni po božiču, prosim, gospod," je naglo odgovorila ciganka. Tedaj pa je bilo župniku že dovolj.

"A tako! Torej prinašate ciganskega princa h krstu deset dni po rojstvu! Imenitno! Čet leto dni bi ga rajši prinesli!"

"O, saj takrat bi bil pa že pameten, lepo prosim," se je smehljala s Štefančkom v naročju. Dete je začelo brcati in vekati, ona pa ga je zadržala na kolenih in ga pomirila.

"Kdo je otrokov oče?" je župnik vpraševal dalje.

"Marko Hudorovac, prosim lepo."

"Cigan po poklicu," se je jezil in hotel vedeti, čigav sin je ta Marko.

"Markov oče je Miha Brajdič, prosim, gospod."

Župnik se je razburil. "Ja, ženska, kako je pa to mogoče? Ali se ti meša?"

"Ne, prosim lepo. To je pa tako: ta Marko je prišel k nam nekje od kočevskih gozdov, kjer živijo Brajdiči. Ti Brajdiči so tatinski. Jako radi kradejo, krivdo valijo pa na nas Hudorovce. Mi smo pa pošte—"

"Do prve prilike. Prav taki ste kot oni zgoraj. Kradete, kjer morete, in ko vas orožniki peljejo, kričite: Brajdiči so bili! — Ampak, kaj mi prav za prav te stvari kvasiš? Povej mi, kako je bilo potem s tistim Markom."

"Marko je živel potem zmerom pri nas in se za svoje ljudi ni več brigal. Rekel je, da

se pri nas lepše živi kot pri njih — in je ostal."

"Piše se pa Brajdič, ne?"

"Mi Brajdičev ne maramo; kdor živi med nami, se piše Hudorovac, prosim lepo." Koliko je Marko star, pa ni vedela. Rekla je, da nekaj čez dvajset.

Župnik je spoznal, da je zastoj jez in razburjanje. — Mirno je vprašal:

"In kdo je mati?"

"Mati je pa moja hči Ana, prosim, gospod." Ciganki je bilo zdaj malo nerodno in v zadregi se je smehljala.

"Tvoja hči, saj se takoj vidi! Ali tako paziš nanjo?"

"Ko je pa že velika, jaz ne morem biti povsod zraven," se je opravičevala.

"Kdo bo boter?"

Tedaj je vstala tista kmetica in je rekla, da bo ona in njen mož, in je povedala svoje in njegovo ime.

Dete, ki ga je držala v naročju mlajša ciganka, se je nenadoma začelo dreti in morala ga je odnesti na vejo. Tam mu je stlačila v usta umazano cucelj in je prišla zmagoslavno nazaj. Govorila pa je še zmerom starejša.

"Ta je pa deklica in naj bi bila Jozefina, Zefkica, če je njim tako prav, prosim lepo, gospod." Seveda je bilo župniku prav in tudi potem ni več nič rekel, ko je slišal, da je otrok nezakonski, da se je rodil na Silvestrovo, da je njegov oče prav sedaj že štiriinajst dni zaprt, da je bila pri porodu babica Marija Vidie iz Loke in tako dalje. Tudi nad tem otrokom sta prevzela božinstvo kmetica in njen mož.

Župnik se je nekoliko začudil: "Tako? Potem boste imeli pa veliko gostijo, če boste povabili vso cigansko zlahtu." Ciganka pa se je takoj postavila:

"Za vino bomo mi cigani dali."

Župnik je stal sredi sobe, visok in tenak, gledal je zgovorno žensko in mislil na njene, ki bodo večno enaki: brezdomci, berači, tatovi — skratka cigani. Ko so ženske odšle, je ostal v sobi duh po dimu in umazaniji.

Župnik Iva Vukšinić je po končanem krstu hodil z dolgi mi koraki od stene do stene in je mrmral: Tako! Dva sta bila premalo, zdaj bo pa čisto točno. To bodo ljudje gledali: trinajst odstotkov! Sodruga ciganska!

Nato je prižgal luč, sedel za mizo in nadaljeval z župniškim poročilom za naslednji dan.

DEŽELA, KJER NE KOLNEJO

"News Chronicle" poroča o zanimivi deželi, kjer ljudje ne preklinjajo. To je otok Man med Anglijo in Irsko, isti otok, na katerem žive mačke brez repov. Na tem otoku se vedno bolj širi pokret, ki mu je podobno kakor na Irskem cilj oživiti in znova razširiti prvotni domači keltski jezik. Pred dobri 39 leti je govorilo ta jezik manx izmed 55.000 prebivalcev otoka nad 10.000. Zadnje ljudsko štetje je pa pokazalo, da govori ta jezik samo še 529 otročev in še med temi je 60 odstotkov starih nad 60 let.

Bije torej že dvanajsta ura in vprašanje je, če se bo posrečilo oživiti jezik manx. Ta jezik ni zanimiv samo po svojem ustroju, temveč tudi po tem, da v njem ni nobene kletvice. Človek ne more razumeti, kako so se "pomenkovali" pred 50 leti vozniki na cestah ali pijanci po krčmah. Morda je bilo pa baš pomanjkanje krepkih kletvic krivo, da je začel ta jezik propadati.

Nato je v zrku desnico izravnil nad mizo, se postavil znova kakor pridigar in vzkliknil: —

"To je nekaj posebnega, da tisti, ki vodijo svet,

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA 'IZ 17. STOLETJA

Spisal: ALESSANDRO MANZONI

51

Preden je odgovoril, je Renzo izpraznil še en kozarec; bil je tretji in boji se, da jih nadalje ne bomo mogli več šteti. Nato je rekel: "A, ah, razglas imate! In jaz se štejem za jezičnega doktorja in brž vem, kako se razglasi upoštevajo."

"Govorimo resno," je dejal krčmar ter gledal vedno nemega Renzovega tovariša. Stopil je znova k prodajniku, vzel iz predala velik list, pristen izvod razglasa, ter se vrnil razgrnjat ga Renzu pred očmi.

"As, evo!" je vzkliknil ta, dvignil z eno roko znova napojeni kozarec, ga zopet urno izpraznil, iztegnil nato drugo roko ter s prtom pokazal proti razglasu: "Poglejte lepi mašni list! Zelo me veseli. Poznam ta grb; vem, kaj pomeni ta obraz nevernika z vrvo okrog vratu." — (Vrh razglasov so takrat devali guvernerjev grb in v grbu don Gonzala Fernandez de Cordova je bodel v očeh zamorski kralj, ki je bil zvezan za grlo). "Toda obraz pomeni: kdor more, ukazuje, in kdor hoče, sluša. Kadar spravi ta obraz na prisilno ladjo gospoda don... dovolj, jaz že vem; kakor stoji na nekem drugem masnem listu, ki je prav tak kakor ta. Kadar ta obraz ukrene tako, da se pošten mladenič lahko poroči s pošteno deklico, ki bi se rada z njim omožila, tedaj mu tudi povem svoje ime in povrh ga tudi še poljubim. Gotovo imam svoje tehtne razloge, da ne povem svojega imena. Ta je lepa! In če bi kak malopridnež, ki bi imel pod svojim poveljem četo drugih malopridnežev; kajti če bi bil sam..." in tu je zaključil stavke s kretinjo. "Če bi kak velik malopridnež hotel vedeti, kje sem, da mi kakšno sitno zagode, ali bi se — vprašam — ta obraz zganil, da mi pomaga? Svoje zadeve naj povem! Tudi ta je nova. Prišel sem v Milan k izpovedi, recimo; toda izpovedati se hočem kakemu očetu kapucineu, da tako povem, ne pa kakemu krčmarju."

Gostilničar je molčal ter še vedno gledal vodnika, ki se ni zganil, da bi kakorkoli ugovarjal. Renzo — žal nam je, da moramo to povedati — je izlil še en kozarec vase ter nadaljeval:

"Še en razlog ti povem, dragi krčmar, in ta te prepriča. Če se ne upoštevajo razglasi, ki govorijo dobro v prilog poštenih kristjanov, se smejo tem manj upoštevati oni, ki govorijo slabo. Pospravi torej vse te sleparije in prinesi mesto njih drugo steklenico, kajti ta je počena."

Rekši je nalahko potrkal s členkom po njej in pristavil: "Slišiš, slišiš, krčmar, kako hrečči!"

Tudi to pot je Renzo polagoma obrnil nase pozornost onih, ki so bili okrog njega, in tudi to pot mu je njegovo poslušalstvo ploskalo.

"Kaj naj storim?" je rekel krčmar in pogledal onega neznanca, ki pa zanj ni bil neznanec.

"Kaj bi, kaj bi," so vpili mnogi vinski bratci; "ta mladenič ima prav: vse to so same nadloge, pasti, sitnosti; nova postava za danes, nova postava."

Sredi teh krikov je neznanec pogledal krčmarja z očitajočimi očmi radi onega preveč neprikritega vprašanja in rekel: "Pustite ga, naj dela malo po svoje, ne delajte prizorov."

"Storil sem svojo dolžnost," je odgovoril krčmar glasno, nato pa tiho zase: — Zdaj sem zavarovan. — In pobral je papir, pero, črnilnik, razglas in prazno steklenico, da jo izroči natakarku.

"Prinesi istega," je dejal Renzo. "Vidim, da je poštena kapljica. Spravimo ga pod streho kakor prvega in ne bomo vpraševali po imenu in priimku in kakšne narodnosti je in po kaj prihaja sem in ali ostane dolgo v mestu."

"Istega," je rekel krčmar natakarku ter mu izročil steklenico; nato se je vrnil pod dimniško ostržje in zopet sedel. — Ne samo zajec! — In komu si prišel v roke! Osel zabiti! Če hočeš utoniti, utoni; toda krčmarja "pri ščipu" ne bodo oplahali radi trojih-norosti. —

Renzo se je zahvalil vodniku in vsem, ki so se bili ustopili zanj. "Prav tako, prijatelji!" je rekel. "Zdaj v resnici vidim, da si poštenjaki segajo pod pazduho in se podpirajo."

Nato je v zrku desnico izravnil nad mizo, se postavil znova kakor pridigar in vzkliknil: —

"To je nekaj posebnega, da tisti, ki vodijo svet,

silijo povsod papir, pero in črnilo! Vedno vilitijo pero! S kakšno besnostjo ti gospodje rabijo pero!"

"Ej, vi poštenjak s kmetov, ali bi radi vedeli, zakaj?" je rekel smehoma neki igralec, ki je dobival.

"Da čujemo," je odvrnil Renzo.

"Vzrok je ta," je rekel oni, "da ti gospodje sami jedo gosi in se pri njih nabere neznanstvo mnogo peres, s katerimi je pač treba kaj početi."

Vsi so se zasmejali razen igralca, ki je izgubljal.

"No," je dejal Renzo, "ta je pa pesnik. Tudi tod imajo pesnike; zdaj se že povsod rodijo. Tudi jaz imam žilico in včasih jih iztresem takih zanimivih... toda le, če gre vse dobro."

Medtem so nekateri gostje začeli zopet igrati, drugi jesti, mnogi pa kričati; nekateri so odhajali, novi ljudje so prihajali; krčmar pa je pazil na te in one. Ali vse te stvari nimajo z našo zgodbo nič opraviti.

Tudi neznanec vodnik je komaj čakal, da pojde. Kakor je kazalo, ni imel tam nobenega opravka, vendar pa ni hotel oditi, ne da bi bil poprej z Renzom posebej še malo pokramljal.

Obrnil se je k njem ter načel zopet pogovor o kruhu. Po nekaterih takih stavkih, kakršni so že več časa romali skozi vsa usta, je začel razvijati neki svoj poseben načrt. "Ej, če bi jaz ukazoval," je rekel, "bi že našel pot, da bi vse dobro šlo."

"Kako bi to začeli?" je vprašal Renzo, ga pogledal z majhnimi očmi, ki so se svetile bolj, nego bi bilo prav, in malo skrivil usta, kakor bi hotel biti bolj pazljiv.

"Kako bi to začeli?" je rekel oni. Tako, da bi bilo kruha za vse, za reveže kakor za bogatine."

"Ha, tako je prav!" je dejal Renzo.

"Evo, kako bi začel. Postavil bi pošteno lestvico, da bi mogli vsi za silo živeti. Nato bi kruh razdelil po številu ust; kajti so tudi nesramni požrešneži, ki bi radi vse sami pobasali, grabijo kakor za stavo in iz previdnosti jemljejo kar naprej; potem pa primanjka kruha revežem. Kruh se mora torej razdeliti. Pa kako? Evo: vsaka družina dobi listek v sorazmernu s številom ust, da hodi z njim k peku po kruh. Meni n. pr. bi morali dati listek v tej-le obliki: Ambrož Fusella, po poklien mešar, z ženo in štirimi otroki, vsi v taki starosti, da jedo kruh (pomnite dobro); dobi toliko kruha in plača toliko soblov. Razdelitev more biti pravična, zmerom po številu ust. Vam n. pr. bi morali dati listek za... vaše ime?"

"Lorenzo Tramaglino," je rekel mladenič, ki je bil ves zaljubljen v märt in ni pazil na to, da je vse slonelo na papirju, peresu in črnilu in je bilo treba, da se izvede, najpoprej zbrati imena oseb.

"Izborno," je rekel neznanec; "toda ali imate ženo in otroke?"

(Dalje prihodnjik.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Naročite jih pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 10th Street New York, N. Y.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Izidajski državi

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih
Za Glas Naroda priredil I. H.

PRVI ZVEZEK.

18

— Sedel sem pri dekletovi postelji in sem z bolešno skrbjo opazoval blede, suhi obraz. Marjeta je imela eno ročico pod glavo in je tako ležala z napol zaprtimi očmi in gleda tiho pred se na blazine. Naenkrat pa opazim, kako izpod nepremičnih trepalnic polze solze po licih. — Dete, kaj ti je? — jo vprašam prestrašen. Tedaj pa prične ihteti, prvič, da sem jo videl jokati. Z ljubeznivimi besedami sem jo skušal pomiriti. — Poglej, Marjeta, tebi na ljubo storim vse, karkoli želiš. Toda samo povej mi, zakaj jokaš? — In v tilihi, jokajočih besedah se ji izvije iz blede ust: — Jokam, ker moram umreti! — Meni se je hotela sesesti kri. S silo sem zadušil svoj nemir, rekel sem ji, da je neumna, obljubil sem ji, da bo ozdravela in sem ji pripovedoval o poletnem veselju, o katerem sem mislil, da more biti zapeljivo za otroka. Ko sem govoril, so usahnile njene solze in z zamišljenimi očmi visi na mojih ustnicah. Naenkrat pa me prekine: — Povej mi, zakaj je človek tako mrzel, kadar umre? Ko je umrla moja ljuba mama, me je dobri papa nesel k njeni postelji, k tej postelji, v kateri sedaj ležim in sem jo poljubila na usta. Bila so tako mrzla! Tako mrzla! — Dekle se strese, kot bi jo zeblo, nato pa s svojimi prsti tiplje za mojimi rokami in pravi: — Ali veš, po čem mi je žal, ko bom umrla? Da te ne bom več mogla rada imeti. — Iz svojega grla nisem mogel spraviti besede. Molče pritiskam otroka na svoje prsi.

Vlažno so mu lesketale oči, ko mi je to pripovedoval. Po tem sestanku ga nisem videl ves teden.

Bila je že nedelja. Že zgodaj zjutraj odidem iz hiše in grem na izlet proti Havelskim jezerom in pridobil sem si dan, katerega zaradi vseh lepot, ki jih je pokazal, štejem med najljubše spomine svojega prvega bivanja v Berlinu.

Ko malo pred mrakom pridem domov, najdem dolgo pričakovano Martino pismo. Čudno, da so se mi tresle roke, ko sem ga odpiral. Pismo se je glasilo:

"Hamburg, 20. junija.

Dragi prijatelj!

Tvoje zadnje obsežno pismo je moje slabo razpoloženje, v katerega me je pahnil njegov "kratko natakneni" predhodnik, zopet popolnoma pragnalo. Samo sedaj ne bodi hud, da sem tvoje prisrčne vrstice tako dolgo pustila brez odgovora. Toda, ko bi vedel, kako sem tukaj živel! Ljudje so me s svojimi ljubimostmi gostoljubnostjo napolnili. Komaj da sem ob dnevi, ko sem imela igrati, dobila nekaj ur za zbrane misli. Kako sem se tedaj veselila na čas miru, kako sem se veselila na Berlin in na tvojo družino! Sedaj pa mi je to veselje šlo po vodi. Danes igram zadnjič, Donno Diano, in moram jutri naravnost nazaj v Monakovo, ker imam že v torku iskušnjo za neko novo igranje, ki mora, Bog ve, iz katerih vzrokov, takoj pred luči. Toda upam, da bom imela v Berlinu nekaj ur za tebe na razpolago. Pridem jutri, v nedeljo, ob šestih zjutraj. Imam še prav potreben obisk, moram pol ure v gledališče, toda ob devetih bom prosta in moreš mene in mamico, ki je že željna, da te zopet vidi, obiskati v hotelu, boš z nama pil čaj in naju boš kot ljubeznjiv cavaliere servente spremil na postajo.

Sedaj pa opazim, da sem popolnoma pozabila zahvaliti se ti za poslano Albertovo igro. Brala sem jo in se divim temu delu, to se pravi, samo delu. Snov in potek igre bi si želela drugače, posebno pa še konec. Ta ljuba sestra lahkomišljenost, kateri se sveti čisto zlato sreča pod vsem blatom njegove norosti, zasluži, da živi, živi srečno! In tako slabo dekle tudi ni, da bi ji morali privoščiti grenko usodo, kateri jo pahne v naročje pesnikova jezca. To seveda ni vloga, ki jo imam rada. Ta napol gorki, napol hladni, obotavljajoči in omahljivi značaj je daleč od mojega razuma. In vendar bi pod okoliščinami vlogo igrala, in celo rada. Veseli me poskus, ako bi se mi ne moglo posrečiti, podobno verjetnejše predstaviti, pokazati njene dvome in boje tako resnične, da jih gledalec ne bo zavrgel, temveč jih mora pomilovati. To bi bilo tudi edino sredstvo, s katerim bi bilo mogoče iz neuzitnega konca napraviti užitenega in njegovi trdi hladnoti vdihniti gorko življenje. Želja, da bi to poskusila, me je zapeljala do koraka, ki ga, odkrito priznavam, že zopet obžalujem, ker me navda dvom, ako bi s tem tudi delala v pisateljevem smislu. Zato bi mi bilo drago, ako mi moreš preskrbeti priložnost, da z gospodom Albertom sama govorim o tem. Ali ne bi mogel nagovoriti Alberta, da pride s teboj k nam? Mama misli, da je opravičena do tega povabila, ker je gospod Albert takrat v Augsburgu pri nas oddal svojo vizitko. In zakaj naj bi odklonil? Sedaj pa z Bogom do jutri! Upam, da si zadovoljen z menoj. Tako dolgega pisma že več let nisem pisala. Torej na svidenje! In v pričakovanju, da bom tri vesele ure v tvoji družbi, te kar najpriširnejše pozdravlja,

Tvoja Marta."

Pogledam na uro. Bilo je osem pruge. Nisem imel časa vpraševati, ako bi na pismo tudi brez drugega dela imel tako veliko veselje do pisanja, ali pa ako bi bilo še sploh napisano. Vzajem klobuk in grem poiskat Alberta.

Ni ga bilo doma; toda gospa Schlippeke mi pravi, da ga bom prav gotovo dobil pri profesorju.

Nekaj minut nato stojim pred vratmi, na katerih je bila porcelanasta ploščica z napisom: "Ambrosius Barka, učitelj glazbe."

Pazno pozvonim. Slišim lahen korak in vrata se odpro. Pred temno sobo stoji še bolj temna dekliška postava in vpraša z nežnim glasom: — Želite?

Povem ji svoje ime in pravim: — Gospodu Albertu imam nekaj sporočiti in bilo bi mi zelo ljubo, ako morem z njim za sekundo govoriti.

— Prosim, da vstopite.

(Dalje prihodnjič.)

MILIJON VRTNIC — DVA FUNTA OLJA

Olje iz vrtnic — rožno olje — je pač najdragocenejša tvarina, ki jo izvažajo Bolgarija. Čeprav zavzema ta izvoz tako veliko mesto v Bolgarskem življenju, vendar pridobivajo to olje le na majhnem prostoru, ki se imenuje Rožna dolina in leži daleč stran od hrupa in prometa mest — prav na obrobkih balkanskega pogorja. Prav tako se razvija cvetje v kratki dobi in je "žetev" tega sadu in proizvodnje dragocene olja odmerjeno le na kratko dobo v letu. Duceat tvorničarjev za proizvodnjo rožnega olja drhti v pričakovanju na dragoceno tvarino, štirideset tisoč kmetov čaka na plačilo za trud in dobo vsega leta, poljedelsko ministrstvo izdaja naznanila o stanju rožnatih nasadov in vsa država je v skrbel za pridelek, saj ima monopol zanj za ves svet.

V poldolgovati dolini, ki meri 70 km v dolžino in 10, večših le 5 km v širino, med divjimi gorami sanjaajo romantična mesteca, kjer se človeku dozdeva, da je čas obstal, da ne gre nikamor naprej. Mnogo turških priseljencev živi ondi po svojih starih segah. Tu vidiš minarete, za lesenimi rešetkami oken pa zastrte ženske obraze in mostičke, prišilec

ljeno vzbočene. Vmes so polja samih vrtnic liki tisočim zvezd na nočnem nebu. A za vsem tem, česar pa človek ne vidi, so hlastna posvetovanja, je borba za cene vrtnic, je skrb za prodajo dišečega olja, ki se bo razlilo po vsem svetu.

Prav preprosto je način, kako pridobivajo rožno olje. A za to preprosto proizvodnjo so potrebne obširne naprave, ker je snov tako občutljiva, da jo je treba takoj in v množinah obdelati. Vse skupaj je pa le navadna destilacija (prekapanje).

Vrtnice vržejo v vrelo vodo, jih kuhajo ondi dve uri, sopro ohlajajo in iz sopro se tvori rožno olje, ki se nabira na vodi.

Olje je zelenkasto spreminjajoče se ko opal, diši pa tako močno, da je ta vonj bolj trpeko ko blagodišeč. Iz tega olja ki je podlaga za vse dišave — parfeme, izdelujejo vse druge parfeme in vse vrste lepo dišečega mila.

Rožno olje je zato tako drago, ker je treba takoj množin vrtnic zanj. Tristo do petsto vrtnic, ki jih vse potrgajo z roko, telta en sam kilogram. A iz 3000 do 6000 kilogramov vrtnic napravijo en sam kilo-

gram rožnega olja. Torej je treba približno en milijon vrtnic za en kilogram te dišave; veliko več vrtnic je to, kakor jih more pridelati ena sama kmetija. Vsa Bolgarija proizvaja približno 2000 kg rožnega olja.

Stara domovina kliče!

Obiščite deželo svojega rojstva!

7 DNI v JUGOSLAVIJO

Bremen - Europa

Ekspresni vlak ob parniku v Bremerhaven zajamči pripravno potovanje do Ljubljane

Ali potujete z znanimi ekspresnimi parniki:

DEUTSCHLAND
HAMBURG
NEW YORK

Albert Ballin
Izborne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY NEW YORK

vajo, da je njen povod skupna grobnica, kakršne imajo nekateri starodavne bratovščine. Kako je moglo priti do zamenjave grobnice s krsto, je seveda nerazumljivo.

Nenavaden štrajk v Sarajevu.

Te dni je v Sarajevu zastala vsa stavbna podjetnost zaradi nenavadne stavke. Upriporili so jo kmetje iz Hlilže, Alipašinega mosta in drugih krajev, ki dovažajo pesek na stavbišča. Lani so podjetniki plačevali kmetom po 60 Din za kubični meter peska in je ta cena veljala tudi v začetku letošnje sezone. V zadnjem času pa podjetniki niso hoteli več plačevati po starih cenah in so ponujali nekaterim kmetom za pesek samo po 28 Din za kubični meter. Ko so bile porabljene zaloge peska, so morali vsi podjetniki prenehati z delom, ker kmetje ne odnehajo in zahtevajo stare cene.

Razbojniški napad na pošto.

Na cesti od Blagojevega Kamna do Majdan Peka, kakih 35 km od Kučeva, je bil izvršen te

dni razbojniški napad na pošto, s katerim se je vozilo tudi nekaj potnikov. Voz je spremljal orožniški kaplar Trebaljevac, ki se je hrabro postavil v bran trem razbojnikom, ki so iz zasede otvorili ogenj. Potniki, ki so bili brez orožja, so se med streljanjem skrili v obešni jarek. Ko so razbojniki iz svojih dobrih zaklonov pogodili orožnika, so priskočili k vozu in eden je potegnil iz njega vrečo, v kateri je bilo okrog 100.000 Din. Hudo ranjeni orožnik pa se ni vdal, smrtno je zadell razbojnika, ki je nosil pošto. Druga dva pa je poglaval v beg. Po končani borbi so potniki doklicali pomoč iz najbližje vasi. Na dolgem potu v Kučevo je hudo ranjeni orožnik, ki je s svojim junaškim požrtvovanjem rešil pošto in potnike, izkrevavel. Kmetje, ki so prihitali na torišče krvavega boja, zatrjujejo, da je ustreljen razbojnik Dimitrije Novaković, ki je s svojimi zločini že nekaj let vznemirjal več srezov.

SHIPPING NEWS

- AVGUST
- 21. Normandie v Havre
 - 22. Aquitania v Cherbourg
 - 23. Europa v Bremen
 - 24. Lafayette v Havre
 - 25. Roma v Trst
 - 26. Washington v Havre
 - 27. Majestic v Cherbourg
 - 30. Bremen v Bremen
 - 31. Ile de France v Havre
 - Rex v Genoa

24. septembra:
Rex v Genoa
25. septembra:
Washington v Havre
26. septembra:
Champlain v Havre
27. septembra:
Aquitania v Cherbourg
27. septembra:
Europa v Bremen

SEPTEMBER:

4. septembra:
Normandie v Havre
5. septembra:
Champlain v Havre
7. septembra:
Aquitania v Cherbourg
10. septembra:
Europa v Bremen
11. septembra:
Conte di Savoia v Genoa
11. septembra:
Manhattan v Havre
12. septembra:
Majestic v Cherbourg
14. septembra:
Lafayette v Havre
17. septembra:
Conte Grande v Trst
17. septembra:
Bremen v Bremen
19. septembra:
Berengaria v Cherbourg
21. septembra:
Ile de France v Havre

Iz Jugoslavije.

Postajenačelnik, ki krade deteljo.

V okolici Malega Crniča pri Požarevcu ima beograjski industrijec Bajloni veliko posestvo. Velika njiva je posejana z deteljo, ki pa jo, kakor so poljski čuvaji že nekaj časa opazali, ponoči nekdo kosi in odnaša. Da bi tatu vendarle prijeli so se zvečer dobro skrili in čakali. Pa sta res prišla ponoči dva moža in začela kositi. Ko so čuvaji priskočili in ju prijeli, so se tolikanj začudili, da so ju skoraj izpustili. Možak v sami srajci in spodnjih hlačah je bil namreč načelnik železniške postaje v Crniču, Vojnovič, njegov pomagač pa postajni sluga. Čuvaji so naposled le načelnika in slugo izročili oblasti.

Napad na narodnega poslanca Toniča.

Narodni poslanec Todor Tonič je doživel v Leskovcu razburljiv dogodek. Ko je sedel pred neko kavarno, se je pojavil pred njim kmet Cvetko Petković, ki je začel s toporiščem sekire udrihati po mizi in vpiati: Dol Tonič! Poslanec je bežal, kmet pa za njim in ga je s toporiščem nekajkrat udaril po hrbtu. Razjarjenega kmeta so natakariji in drugi gostje prijeli, poslanec Tonič pa je ostal skrit v kavarni, dokler ni prišla policija. Poslanec Tonič trdi, da je bil napadalec najet od njegovih političnih nasprotnikov.

Nasilni gosti.

Te dni se je ustavilo pri posestniku Tošu Antonu v Slavšćini pet voznikov, ki so zahte-

Sisak postal uganka za zavarovalne družbe.

Toliko požarov kakor v Sisku in okolici, se v zadnjem času ne dogaja nikjer v državi. Ni tedna brez požarne nesreče. Dogaja se, da beležijo na teden po 4 do 5 požarov in v eni sami noči po dva. Nikjer ni tako težko opravljati gasilsko službo kakor v Sisku in nikjer nimajo zavarovalne družbe tolikega rizika kakor tam. Nedavno so se zbrali v Sisku predstavniki največjih zavarovalnih družb ter razpravljali o problemu nešteti požarov. Mnoge požarne nesreče so od sile zagonetne in vodijo tudi zavarovalne družbe na svojo roko preiskave. Nekaj zavarovalnih polic so že stornirali in, če se število zagonetnih požarov ne omeji, bodo morali stornirati sploh vsa zavarovanja.

Ena rakev za vso vas.

Pod tem naslovom je pred nekaj dnevi list "Breslauer Neueste Nachrichten" objavil z Beogradom datiran članek ki fantastično opisuje nekakšne poganške običaje v Veli Luki na otoku Korčuli. Članek zatrjuje, da imajo v tej vasi eno samo krsto za vse vaščane. Ko umrje človek, ga oblečejo v najlepšo obleko, položijo v krsto, potem pa truplo vržejo v globoko votlino ter krsto zopet odnesejo za drug pogreb. Fantastična pripovedka ve tudi povedati, da ima votlina za mrliča velik pokrov, ki se zaklepa s ključem, katerega shranjuje vaški duhovnik. To bajko so brali tudi na Korčuli in domne-

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!!

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina:
Smrt Mohamed Emīna; Karavana smrti; Na begu v Goroju; Družba En Nasr

Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

Vsebina:
Jezero smrti; Moj romani ob Nilu; Kako sem v Mekko romel; Pri Šamarib; Med Jezdi

Cena1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vsebina:
Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjenima

Cena1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina:
Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju

Cena1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vsebina:
Izseljenec; Yuma šetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta;

Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič

Cena3.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebina:
Kovač Šimen; Zaročnik z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik

Cena1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

Vsebina:
Prvičkrat na divjem zapadu; Za življenje; Nso-či, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winetova smrt; Winetova oporoka

Cena3.50

Z U T I

4 knjige, s slikami, 597 strani

Vsebina:
Boj z medvedom; Jama draguljev; Končuo —; Rih, in njegova poslednja pot

Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.